

FIN

FINANSDEPARTEMENTET

27.06.2007

**Høringsnotat –
forskrifter om skatteklagenemnda,
Riksskattenemnda og overgangsbestemmelser ved
iverksettelse av ny organisering av
ligningsmyndighetene**

Innhold

1	FORSKRIFT OM OPPNEVNING, SAMMENSETNING OG ORGANISERING AV SKATTEKLAGENEMNDENE	4
1.1	Innledning	4
1.2	Gjeldende rett når reorganiseringen trer i kraft	5
1.2.1	Skattekontorets og skatteklagenemndas vedtaksmyndighet	5
1.2.2	Oppnevning av nemndmedlemmer	6
1.2.3	Saksforberedelse	6
1.2.4	Nemndsavgjørelser	6
1.3	Departementets vurderinger	7
1.3.1	Oppnevning av medlemmer til skatteklagenemndene	7
1.3.2	Sammensetning og krav til kompetanse	7
1.3.3	Organisering av nemnda i avdeling	9
1.3.4	Ikrafttredelse	10
2	UTKAST TIL FORSKRIFT OM NÅR VEDTAK FATTET AV SKATTEKLAGENEMNDA KAN BRINGES INN FOR OVERPRØVING I RIKSSKATTENEMNDA	11
2.1	Innledning	11
2.2	Gjeldende rett når reorganiseringen trer i kraft	11
2.2.1	Skattyters klageadgang	11
2.2.2	Skattekontorets endringsadgang	11
2.2.3	Nærmere om overprøving i Riksskattenemnda	12
2.2.4	Sakskostnader	12
2.3	Bakgrunnen for forslaget	13
2.4	Departementets vurderinger	13
2.4.1	Saker av allmenn interesse eller prinsipiell betydning	14
2.4.2	Overprøving for å sikre rettsenhet	14
2.4.3	Overprøving av vedtak i strid med gjeldende rett til skattyters ugunst	15
2.4.4	Bør det være andre begrensninger?	15
2.4.4.1	Beløpsmessige begrensninger	15
2.4.4.2	Frister	16
2.4.5	Saksbehandlingsrutiner	16
2.4.6	Krav om dekning av sakskostnader	17
2.5	Ikrafttredelse og overgangsregler	17
3	UTKAST TIL OVERGANGSBESTEMMELSER VED IVERKSETTELSE AV NY ORGANISERING AV LIGNINGSMYNDIGHETENE PER 1. JANUAR 2008	18
3.1	Innledning	18
3.2	Gjeldende rett	18
3.3	Departementets vurderinger og forslag til overgangsregler	19
3.3.1	Stedlig vedtaksmyndighet	20

3.3.2	Nytt klage- og nemndssystem fra 1. januar 2008	21
3.3.2.1	Klage over ligning	21
3.3.2.2	Endring uten klage	23
3.3.3	Andre klagesaker	26
4	FORSLAG TIL FORSKRIFTER	26
4.1	Forskrift xx.xx.2007 nr. x om oppnevning, sammensetning og organisering av skatteklagenemndene	26
4.2	Forskrift xx.xx.2007 nr. x om når skatteklagenemndas vedtak kan bringes inn for overprøving i Riksskattenemnda	27
4.3	Forskrift xx.xx.2007 nr. x om overgangsbestemmelser ved iverksettelse av ny organisering av ligningsmyndighetene per 1. januar 2008	28

Innledning

Ved lov 15. desember 2006 nr. 77 ble det vedtatt en rekke endringer i ligningsloven som følge av omorganisering av skatteetaten og innføring av en ny klage- og nemndsstruktur. De fleste endringene forventes å tre i kraft 1. januar 2008. Endringene er nærmere omtalt i Ot.prp. nr. 1 (2006-2007) og Innst.O. nr. 10 (2006-2007).

Endringene innebærer at ligningsmyndighetene organiseres i to nivåer. Skattekontorene blir ligningsmyndighet i første instans. Landet blir delt i regioner og det skal være ett skattekontor for hver region, jf. ligningsloven § 2-1. Sentralskattekontoret for utenlandssaker og Sentralskattekontoret for storbedrifter blir egne kontorenheter som er en del av skattekontoret i den regionen der disse sentralskattekontorene ligger. Skattedirektoratet videreføres som sentral ligningsmyndighet overordnet skattekontorene.

Skattekontorene får generell adgang til å omgjøre egne avgjørelser som er truffet under ordinær ligning eller forhåndsligning. Omgjøring skal kunne skje både på kontorets eget initiativ og etter klage fra skattyter, og både til skattyters gunst og ugunst. Skattekontoret skal primært behandle saker fra egen region, men Skattedirektoratet skal ha myndighet til å organisere oppgaver på tvers av regionene.

Tar ikke skattekontoret klagen til følge, har skattyter adgang til å klage til en folkevalgt nemnd på regionalt nivå: Skatteklagenemnda. Det skal være en skatteklagenemnd for hvert skattekontor. Det er en begrenset adgang til å overprøve skatteklagenemndas avgjørelser i en landsdekkende nemnd: Riksskattenemnda.

Nedenfor følger forslag til forskrift om oppnevning, sammensetning og organisering av skatteklagenemnda, forslag til forskrift om når vedtak fattet av skatteklagenemnda kan bringes inn for Riksskattenemnda og forslag til forskrift om overgangsbestemmelser ved iverksettelse av ny organisering av ligningsmyndighetene. Departementet vil etter høringen vurdere om det er hensiktsmessig å samle alle bestemmelsene i en felles forskrift.

1 Forskrift om oppnevning, sammensetning og organisering av skatteklagenemndene

1.1 Innledning

Departementet foreslår med hjemmel i ligningsloven § 2-2- nr. 3, slik den gjelder etter lovendring av 15. desember 2006, forskrift om oppnevning, sammensetning og organisering av skatteklagenemndene på ligningsforvaltningsområdet.

Det skal være en skatteklagenemnd for hvert skattekontor, jf. ligningsloven § 2-2- nr. 1. Medlemmene av skatteklagenemnda skal oppnevnes av fylkestingene i regionen. Det skal være en særskilt skatteklagenemnd knyttet til hver av de to kontorenhetene som skal behandle de skattytergrupper som i dag behandles ved henholdsvis

Sentralskattekontoret for utenlandssaker og Sentralskattekontoret for storbedrifter. Disse skal oppnevnes av departementet, jf. § 2-2 nr. 2. Staten har en begrenset adgang til å bringe skatteklagenemndas avgjørelser inn for overprøving i en landsdekkende nemnd: Riksskattenemnda.

Overgangen til et nytt klage- og nemndssystem på ligningsområdet krever at en rekke forhold blir tilrettelagt for at de nye nemndene kan være vedtaksføre fra 1. januar 2008. Skattedirektoratet tilrettelegger den praktiske gjennomføringen, og vil blant annet kartlegge antall nemndsmedlemmer og varamedlemmer det er behov for i den enkelte region, sørge for informasjon og bistand til fylkestingene, fastsette regler om godtgjørelsene til medlemmene og utarbeide praktiske rutiner for saksforberedelsene på skattekontorene. Disse forholdene blir ikke nærmere omtalt her.

1.2 Gjeldende rett når reorganiseringen trer i kraft

Gjennomgangen nedenfor er basert på reglene som er vedtatt ved lov 15. desember 2006 nr. 77.

1.2.1 Skattekontorets og skatteklagenemndas vedtaksmyndighet

Skattekontorene treffer alle avgjørelser under den ordinære ligning og forhåndsligning. Skattekontoret har innenfor fristene i ligningsloven generell myndighet til å treffe vedtak til skattyters gunst og ugunst i alle endringsspørsmål (klage og endring uten klage) som gjelder egne avgjørelser under ordinær ligning og forhåndsligning, jf. ligningsloven §§ 8-4 nr. 1 og 9-5 nr. 1 bokstav a.

Skattekontorene skal primært behandle saker fra egen region. Skattedirektoratet har myndighet til å organisere oppgaver på tvers av regionene. Skattedirektoratet kan for eksempel bestemme at visse typer saker eller skattytergrupper skal behandles samlet for hele landet, eller at konkrete saker legges til en annen region enn der skattyterne er hjemmehørende. Myndighet til å bestemme hvor ligningen skal foretas er lagt til departementet, jf. ligningsloven § 8-6, men myndigheten er delegert til Skattedirektoratet.

Tar ikke skattekontoret skattyters klage til følge, har skattyter adgang til å klage til skatteklagenemnda jf. ligningsloven §§ 9-2 nr. 1 bokstav b. Skattekontoret kan også av eget initiativ bringe eget vedtak inn for skatteklagenemnda, jf. ligningsloven § 9-5 nr. 3.

I likhet med skattekontorene behandler skatteklagenemndene primært endringssaker fra egen region. Skattedirektoratet kan likevel bestemme at for eksempel saker som er ligningsbehandlet i annen region, også kan behandles av nemnda i den regionen. Myndighet til å bestemme hvor endringssaken skal behandles er lagt til departementet, jf. ligningsloven § 9-8, men myndigheten er delegert til Skattedirektoratet.

1.2.2 Oppnevning av nemndmedlemmer

Nemndmedlemmer og varamedlemmer av de ordinære skatteklagenemndene skal oppnevnes av fylkestingene i vedkommende region, jf. ligningsloven § 2-2 nr. 1 annet punktum.

Ligningsloven § 2-6 nr. 1 bestemmer at enhver stemmeberettiget person som bor i det aktuelle fylket, er valgbar og plikter å gjøre tjeneste etter valg eller oppnevning som medlem eller varamedlem av skatteklagenemnda.

Den som vil ha fylt seksti år ved funksjonstidens begynnelse eller har vært medlem av et ligningsorgan hele den forangående valgperiode, kan kreve seg fritatt fra å sitte i en nemnd, jf. ligningsloven § 2-6 nr. 2. Videre kan en søke seg fritatt for vervet av det organ som har foretatt valget eller oppnevningen, jf § 2-6 nr. 3.

Nærmere angitte embets- og tjenestemenn er utelukket fra å gjøre tjeneste i skatteklagenemnda, jf. ligningsloven § 2-5. Det samme gjelder personer som er fradømt stemmerett, personer som i løpet av de siste ti år er straffet for angitte brudd på skatte-, avgifts- og regnskapslovgivningen eller i samme periode er ilagt tilleggsskatt med mer enn 30 prosent.

Medlemmene og varamedlemmene av skatteklagenemnda velges for fire år, jf. ligningsloven § 2-8 nr. 1. I bestemmelsens nr. 2 er det bestemt at disse skal tjenestegjøre til nytt valg eller oppnevning har funnet sted selv om funksjonstiden etter nr. 1 er utløpt.

1.2.3 Saksforberedelse

Skattekontoret forbereder sak som skal avgjøres av skatteklagenemnda, jf. ligningsloven § 3-9 nr. 1. Retten og plikten til å være til stede i skatteklagenemndas møter er lagt til skattekontoret, jf. ligningsloven § 3-9 nr. 3.

1.2.4 Nemndsavgjørelser

Skatteklagenemndene skal som hovedregel treffe vedtak i avdeling, jf. ligningsloven § 3-10. Hver avdeling består av tre av nemndas medlemmer. De kan fatte vedtak når saken har vært forelagt skriftlig for alle medlemmene eller har vært behandlet i samlet møte. Er det dissens i avdelingen eller nemndas leder bestemmer det, treffes avgjørelse i møte der avdelingen utvides med to medlemmer, hvorav en av dem er nemndas leder. Alle fem medlemmene skal være tilstede for at nemnda skal være vedtaksfør. Saken avgjøres ved simpelt flertall.

De særskilte skatteklagenemndene som oppnevnes av departementet etter § 2-2 nr. 2 og Riksskattenemnda treffer avgjørelse med simpelt flertall i møte. Ved stemmelikhet gjør lederens stemme utslaget, jf. ligningsloven § 3-10 nr. 3. Skattedirektoratet kan godkjenne at skatteklagenemnder oppnevnt av departementet treffer avgjørelse i enkeltsak etter bestemmelsene om avdelingsvis behandling, jf. § 3-10 nr. 4.

1.3 Departementets vurderinger

Ligningsloven § 2-2 nr. 3 gir departementet hjemmel til å fastsette forskrift om oppnevning, sammensetning og organisering av skatteklagenemndene. Forslaget omfatter bare de ordinære skatteklagenemndene, og ikke de særskilte skatteklagenemndene etter ny ligningslov § 2-2 nr. 2 eller Riksskattenemnda. De særskilte skatteklagenemndene skal oppnevnes av departementet og dagens oppnevningssystem, sammensetning og krav til spesialistkompetanse videreføres.

1.3.1 Oppnevning av medlemmer til skatteklagenemndene

Det skal være en skatteklagenemnd for hvert skattekontor. Skatteklagenemndas medlemmer skal oppnevnes av fylkestingene i vedkommende region, jf. ligningsloven § 2-2 nr. 1. Fylkestingene skal oppnevne det antall medlemmer som samsvarer med fylkets forholdsmessige andel av befolkningen i regionen, jf. Ot.prp. nr. 1 (2006-2007). Skatteklagenemnda skal ha samme uavhengig stilling som dagens nemnder, og fylkestingene står for øvrig fritt til å oppnevne hvem de ønsker så lenge kvalifikasjonskravene som omtales i punkt 1.3.2 nedenfor oppfylles.

Som nevnt kartlegger Skattedirektoratet hvor mange nemndsmedlemmer og varamedlemmer det er behov for i hver region. Departementet anser det som praktisk at Skattedirektoratet på bakgrunn av denne kartleggingen fastsetter hvor mange medlemmer og varamedlemmer som skal oppnevnes for hver skatteklagenemnd. Fylkestingene oppnevner det antall medlemmer og varamedlemmer som samsvarer med fylkets forholdsmessige andel av befolkningen i regionen.

Departementet foreslår at dette reguleres i § 1 i forskriften. Det vises til utkastet § 1 første og annet ledd.

I Ot.prp. nr. 1 (2006-2007) er det lagt til grunn at fylkestinget i det fylket hvor regionledelsen har sitt sete skal oppnevne nemndas leder. Departementets har kommet til at det er en fordel at dette vervet går på omgang blant personer bosatt i hvert av fylkene i regionen. Det foreslås derfor at det skal gå på rundgang mellom fylkene i regionen å utnevne leder av skatteklagenemnda.

Verken forarbeidene eller loven nevner noe om nemnda skal ha en nestleder. Departementet anser det som hensiktsmessig at nemnda har en nestleder som deltar i det ordinære nemndsarbeidet, men som kan fungere som leder i dennes fravær. Det vil blant annet innebære at nestlederen ved lederens fravær deltar i utvidet avdeling, jf. ligningsloven § 3-10 nr. 2. Departementet foreslår at nestlederen skal oppnevnes på samme måte som lederen, men av et annet fylkesting.

Det vises til utkastet § 2.

1.3.2 Sammensetning og krav til kompetanse

Bortsett fra bestemmelsene i ligningsloven § 2-5 om utelukkingsgrunner og § 2-6 om tjenesteplikt og fritaksgrunner, stiller ligningsloven ingen kvalifikasjonskrav til

medlemmer av dagens ligningsnemnder og overligningsnemnder. Det følger imidlertid av forarbeidene til ligningsloven, Ot.prp. nr. 29 (1978-79), at nemndene bør settes sammen av kvalifiserte personer med innsikt i de fremtredende næringer og yrker i vedkommende distrikt. Dette kravet videreføres for skatteklagenemndene, men i tillegg er det i Ot.prp. nr. 1 (2006-2007) lagt til grunn at skatteklagenemndene skal være sammensatt slik at minst to tredjedeler av medlemmene skal ha formell utdanning innen regnskap, økonomi eller jus, samt praktisk yrkeserfaring på området. Nemndas leder skal oppfylle kravene i domstolloven § 54 for å være tingrettsdommer, slik kravet er for lederen i Klagenemnda for merverdiavgift, jf. merverdiavgiftsloven § 57.

Departementet har vurdert om det bør forskriftsreguleres hvilke konkrete krav som skal stilles til utdanning for de som skal inngå i totredjedelskravet, men finner dette uhensiktsmessig. Det er vanskelig å sette klare krav til hvilken utdanning som skal kreves fordi vekttall/studiepoeng, grad, varighet mv av en utdanning endres over tid. I stedet foreslås det at det generelle kompetansekravet tas inn i forskriften og at Skattedirektoratet kan utarbeide nærmere retningslinjer for hvilke utdanningskrav som skal stilles.

Departementet har videre vurdert om det bør stilles konkrete krav til yrkeserfaringen. Et slikt krav kan for eksempel være at vedkommende har praksis fra ett av de relevante fagene de siste fem årene som minst utgjør to årsverk. Slikt krav stilles av Kredittilsynet ved godkjenning av regnskapsførere. Kravet vil være relativt enkelt å oppfylle samtidig som det sikrer en viss innsikt i yrket/faget. Departementet har likevel kommet til at en ikke vil foreslå et slikt minstekrav til yrkesutdannelsen. I stedet bør det angis overfor fylkestingene hvilken yrkesgruppe som primært ønskes oppnevnt, som for eksempel autoriserte regnskapsførere, registrerte eller statsautoriserte revisorer, jurister, advokater, dommere mv.

Departementet antar at det er lite praktisk at fylkestingene må undersøke om kravene til utdanning og yrkeserfaring er oppfylt ved oppnevningen, og foreslår at dette avklares av skattekontoret i forkant. Fylkestingene må likevel påse at totredjedelskravet er oppfylt når oppnevningen finner sted. Departementet forutsetter at Skattedirektoratet gir anvisninger på hvordan kompetansekravet og kravet til yrkeserfaring kan oppfylles og at det utarbeides rutiner for gode rekrutteringsgrunnlag til hjelp for fylkestingene.

Departementet anser det som mest hensiktsmessig at hvert fylkesting velger medlemmer til skatteklagenemnda i samsvar med kompetansekravet. Alternativet er å se kompetansekravet for skatteklagenemnda under ett, og dermed åpne for at kompetansekravet kan fravikes i et fylke dersom det oppveies ved at et eller flere andre fylkesting utnevner mer enn to tredjedeler nemndmedlemmer som tilfredsstillende kravene. En slik løsning stiller større krav til koordinering mellom fylkestingene.

Det forelås at kompetansekravet også gjøres gjeldende for varamedlemmene. Det må dermed påses at det utarbeides et system ved innkalling av varamedlemmer som ivaretar kompetansekravet.

Departementet har ovenfor foreslått at fylkestinget også skal oppnevne en nestleder for nemnda, og ikke som i dag at nemnda selv velger sin nestleder. Dette har sammenheng med at det bør stilles samme krav til nestlederens kompetanse som for lederen, slik at også nestlederen skal oppfylle kravene i domstoloven § 54 for å være tingrettsdommer. Slik er også kravet for varamannen til lederen i Klagenemnda for merverdiavgift, jf. merverdiavgiftsloven § 57 fjerde ledd.

Det vises til utkastet § 3.

For øvrig må det ved oppnevningen påses at de øvrige formelle krav til valgbarhet som følger av ligningsloven §§ 2-5 til 2-7 om utelukkingsgrunner, tjenesteplikt og fritaksgrunner, samt om samtidige verv er oppfylt. I tillegg skal hvert kjønn i følge kommuneloven ordinært være representert med minst 40 prosent av medlemmene i en nemnd. Hvert fylkesting velger medlemmer og varamedlemmer til skatteklagenemnda i henhold til dette.

Finansdepartementet har gitt Veiledende retningslinjer 26. januar 1984 nr. 2 for når medlemmer av nemnder og utvalg bør fritas etter ligningsloven § 2-5 nr. 3. Slik de lyder i dag er de ikke egnet til å inntas i forskriften, og retningslinjene foreslås videreført med dagens innhold men med endring i overskriften til § 2-6 nr. 3.

1.3.3 Organisering av nemnda i avdeling

Det følger av ligningsloven § 3-10 nr. 1 første punktum at skatteklagenemnda treffer avgjørelse i avdeling som består av tre av nemndas medlemmer.

Antall avdelinger i den enkelte nemnd og hvordan disse skal organiseres og sammensettes, foreslås regulert i forskriften § 4 ved at nemndas leder organiserer nemnda i avdelinger i samarbeid med skattekontoret. Etter departementets oppfatning bør det være opp til det enkelte skattekontor i samarbeid med nemndas leder å vurdere om det er behov for at avdelingene bør være spesialiserte, ha geografisk tilknytning eller lignende. Det foreslås at det forskriftsreguleres at skattekontoret skal fordele saker mellom avdelingene. Departementet forutsetter at skattekontorene utarbeider gode rutiner for fordelingen av saker.

Det vises til utkast til forskrift § 4 første og annet ledd.

Det foreslås at avdelingene som hovedregel skal være sammensatt i samsvar med kompetansekravet i § 3 første ledd. Det bør likevel være adgang til å fravike dette i særlige tilfeller. Det kan være aktuelt i regioner hvor enkelte næringsgrener er særlig fremtredende og hvor det vil styrke nemndsbehandlingen at innsikt i bransjen er samlet i en avdeling. Tilsvarende kan være aktuelt der behovet for spesialisering har medført at en spesiell sakstype er overført til behandling til ett bestemt skattekontor med tilhørende skatteklagenemnd. Det foreslås at myndigheten til å beslutte at kompetansekravet skal fravikes legges til nemndas leder.

Det vises til utkastet til forskrift § 4 siste ledd.

Etter ligningsloven § 3-10 nr. 1 annet punktum treffes avgjørelsen skriftlig eller i fulltallig møte. Er alle medlemmene enige, er saken avgjort. Ved dissens i avdelingen tas saken opp i møte der avdelingen utvides med to medlemmer, hvorav den ene er nemndas leder, jf. ligningsloven § 3-10 nr. 2. Saken kan også tas opp i utvidet møte der nemndas leder bestemmer det. Som eksempel på dette angir forarbeidene at saker av prinsipiell betydning må kunne tas opp i utvidet avdeling ved behov uten at det direkte er uenighet i avdelingen. Departementet legger til grunn at behandling i utvidet avdeling også kan bestemmes både før og etter at saken er påbegynt behandlet i avdeling, men ikke etter at avdelingen har truffet en enstemmig avgjørelse. Ved avgjørelse i utvidet avdeling må alle fem medlemmene være til stede. Avgjørelsene treffes i møte med simpelt flertall. Det foreslås at behandling i utvidet avdeling reguleres i forskriften § 5.

Det vises til utkast til forskrift § 5.

Finansdepartementet har med hjemmel i ligningsloven § 2-1 nr. 4 gitt veiledende retningslinjer 26. januar 1984 nr. 1 for fylkesmennene ved behandling av søknader om samtykke til valg av utvidet lignings- eller overligningsnemnd. Hjemmelen er som følge av lovendringene 15. desember 2006 nr. 77 bortfalt og retningslinjene foreslås opphevet. Det samme gjelder Veiledende retningslinjer av 26. januar 1984 nr. 7 for fylkesmennene ved søknader om avdelingsvis behandling i ligningsnemnd og overligningsnemnd og Veiledende retningslinjer 4. januar 1996 nr. 8 om avdelingsvis behandling ved ligningsnemnd og overligningsnemnd som nevnt i ligningsloven § 2-4 nr. 2.

1.3.4 Ikrafttredelse

For at skatteklagenemndene skal være operative fra 1. januar 2008 må fylkestingene oppnevne dem før dette tidspunkt. Endringene i ligningsloven som følge av den nye organiseringen av ligningsmyndighetene forventes å tre i kraft 1. januar 2008. Forskriften kan ikke tre i kraft før lovendringene. Departementet legger til grunn at oppnevning kan finne sted når forskriften er vedtatt selv om den ikke er trådt i kraft, så lenge funksjonsperioden for de nye nemndene først starter etter 1. januar 2008.

Etter departementets oppfatning vil ikke dagens nemnder være vedtaksføre når ny organisering av ligningsmyndighetene med endret stedlig vedtakskompetanse trer i kraft fra årsskiftet. Det vil derfor bli gitt overgangsregler som regulerer hvordan saker fra tidligere inntektsår skal behandles. For å unngå store restanser i klage- og endringssakene er det viktig at fylkestingene oppnevner nye nemnder så raskt som mulig etter høstens fylkestingsvalg slik at disse er oppnevnt i god tid før årsskiftet.

2 Utkast til forskrift om når vedtak fattet av skatteklagenemnda kan bringes inn for overprøving i Riksskattenemnda

2.1 Innledning

I forbindelse med vedtakelsen av omorganiseringen av skatteetaten ble det innført en begrenset adgang for Skattedirektoratet til å få skatteklagenemndas vedtak overprøvd i en landsdekkende nemnd: Riksskattenemnda.

Den nærmere avgrensning av hvilken type saker som kan bringes inn for Riksskattenemnda, fastsettes av departementet i forskrift, jf. ligningsloven § 9-5 ny nr. 5. Nedenfor presenteres departementets utkast til forskrift om når vedtak fattet av skatteklagenemnda kan bringes inn for overprøving i Riksskattenemnda.

2.2 Gjeldende rett når reorganiseringen trer i kraft

Gjennomgangen nedenfor er basert på reglene som er vedtatt ved lov 15. desember 2006 nr. 77.

2.2.1 Skattyters klageadgang

Skattyter kan klage til skattekontoret over ligning etter kapittel 8 og til skatteklagenemnda over skattekontorets vedtak i endringssak etter kapittel 9, jf. ligningsloven § 9-2. Skatteklagenemnda er siste klageinstans.

Ved klagebehandling kan alle forhold som har hatt betydning for vedtaket prøves. Klageorganet kan således prøve både rettsanvendelsen, bevisvurderingen, skjønnsutøvelsen og saksbehandlingen. Skattekontoret forbereder saker som skal avgjøres av skatteklagenemnda, jf. ligningsloven § 3-9 nr.1.

Skattyter har ikke klagerett til Riksskattenemnda, men kan anmode om at skatteklagenemndas vedtak bringes inn for Riksskattenemnda.

2.2.2 Skattekontorets endringsadgang

Skattekontoret har innenfor fristene i ligningsloven generell omgjøringsadgang og kan av eget tiltak ta opp endringsspørsmål som gjelder ordinær ligning og forhåndsligning, eller vedtak i endringssak når det faktiske grunnlaget for vedtaket var uriktig eller ufullstendig, jf. ligningsloven § 9-5 nr. 1. Skattekontoret kan kreve at skatteklagenemnda overprøver vedtak truffet av skattekontoret i endringssak, jf. § 9-5 nr. 3.

Skattedirektoratet har en begrenset adgang til å bringe skatteklagenemndas vedtak inn for overprøving i Riksskattenemnda, jf. ligningsloven § 9-5 nr. 5. Riksskattenemnda er sentral ligningsmyndighet og består av en leder og fire andre medlemmer som oppnevnes av departementet, jf. ligningsloven § 2-3. Skattedirektoratet er sekretariat for Riksskattenemnda og fremmer saker for nemnda, jf. ligningsloven § 3-9 nr. 2.

Før en sak tas opp til endring etter ligningsloven § 9-5 nr. 1 eller nr. 3-6 skal det vurderes om det er grunn til det under hensyn til blant annet spørsmålets betydning, sakens opplysning, skattyters forhold og den tid som er gått, jf. § 9-5 nr. 7.

Oppregningen er ikke uttømmende, og avgjørelsen beror på en helhetsvurdering av flere momenter. Finansdepartementet har gitt veiledende retningslinjer 26. januar 1984 nr. 13 om endring uten klage. Overprøving etter § 9-5 kan skje både etter initiativ fra skattyter og fra ligningsmyndighetene, og både til skattyters gunst og ugunst.

Det er forutsatt i Ot.prp. nr. 1 (2006-2007) at en anmodning fra skattyter om overprøving i Riksskattenemnda skal fremsettes ovenfor skattekontoret, som skal forberede saken. Kommer skattekontoret til at saken bør realitetsbehandles sendes den til Skattedirektoratet for videre behandling. Anmodningen kan avvises administrativt av både skattekontoret og Skattedirektoratet. Skattyter kan ikke påklage et slikt avvisningsvedtak.

2.2.3 Nærmere om overprøving i Riksskattenemnda

Skatteklagenemnda har ikke anledning til å omgjøre sitt eget vedtak. Er det feil i det faktiske grunnlaget skal saken behandles på nytt av skattekontoret. Er det ikke gitt varsel om endring slik som ligningsloven § 9-7 bestemmer, skal saken behandles på nytt av skatteklagenemnda.

Det er lagt til grunn at overprøvingsbehovet særlig vil oppstå ved forskjellsbehandling av skattytere, i saker av prinsipiell betydning eller når det er av allmenn interesse å få avklart en spesiell problemstilling, jf. Ot.prp. nr. 1 (2006-2007) side 27.

Ikke enhver slik sak skal tas opp til endring. Det er opp til ligningsforvaltningens skjønn å vurdere om momentene i ligningsloven § 9-5 nr. 7 og forutsetningene i forskrift fastsatt i medhold av ligningsloven § 9-5 nr. 5 er til stede. I Ot.prp. nr. 1 (2006-2007) er det lagt til grunn at adgangen til å overprøve skatteklagenemndas vedtak skal være svært begrenset. Overprøving skal kunne skje både til skattyters gunst og ugunst, men adgangen skal være snevrere til skattyters ugunst. Det er også forutsatt at overprøvingsadgangen skal være snevrere enn det som følger av en vurdering etter ligningsloven § 9-5 nr. 7.

Når skatteklagenemndas vedtak er brakt inn for Riksskattenemnda vurderer nemnda på fritt grunnlag om saken skal tas opp. Riksskattenemnda kan på selvstendig grunnlag henlegge saken. Det kan skje både etter en vurdering av kriteriene i § 9-5 nr. 7 eller fordi nemnda finner at vilkårene for å bringe saken inn for overprøving etter forskrift gitt i medhold av § 9-5 nr. 5 ikke er tilstede.

2.2.4 Sakskostnader

Skattyter kan på nærmere vilkår kreve hel eller delvis dekning av sakskostnader når skatteklagenemnda eller Riksskattenemnda har endret en ligningsavgjørelse til gunst for skattyter. Avgjør Riksskattenemnda en ligningsavgjørelse til gunst for skattyter, skal nemnda samtidig avgjøre om vedkommende skal tilkjennes hel eller delvis dekning av

sakskostnader. Skattyteren må fremme krav om dekning av sakskostnader innen tre uker etter at melding om at saken skal behandles i Riksskattenemnda er kommet frem, jf. ligningsloven § 9-11 nr. 2.

2.3 Bakgrunnen for forslaget

Den ordinære klage- og endringsadgangen er avsluttet ved skatteklagenemndas vedtak, og de fleste sakene vil ha fått sin endelige avklaring på dette tidspunktet. I Ot.prp. nr. 1 (2006-2007) forutsettes det at overprøvingsadgangen i Riksskattenemnda skal fungere som en sikkerhetsventil for saker som ikke bør bli stående uendret.

Før en eventuell overprøving i Riksskattenemnda vil endringsspørsmålet ha vært behandlet både av skattekontoret og skatteklagenemnda. Skatteklagenemndas vedtak vil være truffet av nemndsmedlemmer med kompetanse innenfor regnskap, økonomi og jus. I Ot.prp. nr. 1 (2006-2007) er det lagt til grunn at minst to tredjedeler av medlemmene i skatteklagenemndene skal ha formell utdanning innen regnskap, økonomi eller jus samt yrkeserfaring på områdene, jf punkt 1.3.2 over. Nemndas leder og, etter forslaget under punkt 1.3.2, nemndas nestleder, skal dessuten oppfylle kravene til å være tingrettsdommer.

Når det gjelder saksbehandlingen på skattekontoret, er det forutsatt at saken vil bli vurdert av nye saksbehandlere på hvert trinn av saksbehandlingen. Omorganiseringen forutsetter også at det legges til rette for at saksbehandlerne kan bli mer spesialiserte og dermed få økt kompetanse. Dette vil styrke kvaliteten på saksforberedelsen.

Skattekontorene og skatteklagenemndene får ved omorganiseringen riksdekkende vedtaksmyndighet. Behov for spesialisering på enkelte områder eller for å samle behandling av større sakskompleks som involverer flere skattyter, kan dermed medføre at både ligningsbehandlingen og klage-/endringsaker overføres til ett bestemt skattekontor med tilhørende skatteklagenemnder. Dette vil bidra til økt likebehandling. I tillegg har skattytere som ønsker det rett til å få innsyn i vedtaksutkastene og komme med merknader.

Behovet for å overprøve skatteklagenemndas vedtak i Riksskattenemnda antas på denne bakgrunn bare å være aktuelt i et begrenset antall saker. I Ot.prp. nr. 1 (2006-2007) er det lagt til grunn at overprøvingsbehovet særlig vil oppstå ved forskjellsbehandling av skattytere, i saker av stor prinsipiell betydning eller når det er av allmenn interesse å få avklart en spesiell problemstilling. Adgangen til å overprøve til skattyters ugunst skal være snevrere enn til skattyters gunst.

2.4 Departementets vurderinger

Med utgangspunkt i uttalelsene i Ot.prp. nr. 1 (2006-2007) og den forutgående høringen må det vurderes hvilke begrensninger eller vilkår som bør stilles for at et endringsspørsmål skal kunne bringes inn for overprøving i Riksskattenemnda i medhold av ligningsloven § 9-5 nr. 5. Om en sak skal bringes inn for Riksskattenemnda

vil også bero på en vurdering av om momentene i ligningsloven § 9-5 nr. 7 er til stede. Det foreslås at det presiseres i forskriften

Det vises til innledningen i utkastet til forskrift § 1.

2.4.1 Saker av allmenn interesse eller prinsipiell betydning

Rettstilstanden kan i enkelte tilfeller være uklar. Det kan for eksempel være uklart hvordan en ny lovbestemmelse er å forstå. En avklaring i Riksskattenemnda vil da kunne være av allmenn interesse og/eller ha prinsipiell betydning.

Skattyter vil sjeldent anmode om overprøving utelukkende fordi han mener at saken er av prinsipiell betydning eller av allmenn interesse. En anmodning fra skattyter vil som hovedregel være begrunnet i at vedkommende har en annen oppfatning av rettstilstanden enn skatteklagenemnda eller at det skjer en forskjellsbehandling til skattyters ugunst. Med en snever adgang til å overprøve skatteklagenemndas vedtak kan ikke rettslig uenighet mellom skattyter og ligningsmyndighetene være tilstrekkelig til at en sak skal bringes inn for Riksskattenemnda for overprøving. Det må komme noe i tillegg, som for eksempel at spørsmålet, dersom det bringes inn for Riksskattenemnda, vil ha betydning utover den enkelte sak.

Det foreslås derfor at skatteklagenemndas vedtak kan bringes inn for overprøving i Riksskattenemnda dersom saken er av stor prinsipiell betydning eller det er av allmenn interesse å få avklart en spesiell problemstilling. Slik overprøving bør kunne skje både til skattyters gunst og ugunst, men praktiseres betydelig strengere til skattyters ugunst.

Det vises til utkast til forskrift § 1 bokstav a og b.

2.4.2 Overprøving for å sikre rettsenhet

For ligningsmyndighetene er det et særlig behov for å kunne ta opp til endring saker der skattytere er lignet ulikt til tross for tilnærmet identisk faktum. Dette kan gjelde alt fra ulik vurdering av skattepliktig gevinst ved for eksempel pyramidespill, ulike typer svindelsaker som er vanskelig å oppdage til mer ordinære saker med forskjellsbehandling som kan skyldes at det med fem skattekontorer og skatteklagenemnder kan utvikle seg ulik praksis. Denne type saker vil ofte først bli kjent etter at skatteklagenemndene har fattet vedtak, og dermed har heller ikke ligningsmyndighetene fått koordinert saksbehandlingen. For å sikre rettsenhet er det etter departementets oppfatning behov for en adgang til å bringe slike saker inn for overprøving i Riksskattenemnda.

Saker om forskjellsbehandling vil som oftest være til noen skattyteres gunst og andre skattyteres ugunst. Det er forutsatt i Ot.prp. nr. 1 (2006-2007) at overprøvingsadgangen skal være snevrere til ugunst enn til gunst for skattyter. Etter departementets vurdering er det vanskelig å gjøre overprøvingsadgangen i disse sakene snevrere til skattyters ugunst.

Departementet foreslår derfor at endring som skyldes forskjellsbehandling skal kunne skje både til gunst og ugunst for skattytere som omfattes av samme sakskompleks. Forutsatt at faktum er identisk vil dette også for eksempel gjelde der en lønnsytelse fra samme arbeidsgiver er skattlagt ulikt på arbeidstakernes hånd eller en tomtsalgsgevinst e.l. er skattlagt forskjellig på selgernes hånd.

Det vises til utkastet til forskrift § 1 bokstav c.

2.4.3 Overprøving av vedtak i strid med gjeldende rett til skattyters ugunst

Det bør etter departementets mening være adgang til å få overprøvd vedtak som er i strid med gjeldende rett, for eksempel fordi vedtaket er i strid med en klar lov- eller forskriftsbestemmelse eller en dom av Høyesterett. En slik feil bør etter departementets oppfatning kunne bringes inn for Riksskattenemnda og endres til skattyters gunst dersom det finnes grunn til det etter ligningsloven § 9-5 nr. 7.

Det understrekes at rettslig uenighet mellom skattyter og ligningsmyndighetene ikke i seg selv vil være tilstrekkelig til at en sak skal bringes inn for Riksskattenemnda for overprøving. Det dreier seg her om en sikkerhetsventil som åpner for overprøving av vedtak i tilfeller der vedtaket ikke kan sies å falle inn under § 1 bokstav a-c i utkastet til forskrift, men der Skattedirektoratet mener at det er i strid med gjeldende rett og derfor ikke bør bli stående. Ved å ha en slik bestemmelse unngås det at denne type saker må bringes inn for domstolene.

Det foreslås ingen overprøvingsadgang der skatteklagenemndas vedtak er i strid med gjeldende rett til skattyters gunst med mindre saken faller inn under forskriftens § 1 bokstav a-c.

Det vises til utkast til forskrift § 1 bokstav d.

2.4.4 Bør det være andre begrensninger?

Departementet har vurdert om det bør være andre begrensninger i adgangen til å bringe endringsspørsmål inn for overprøving i Riksskattenemnda, og da særlig i saker som tas opp til skattyters ugunst.

2.4.4.1 Beløpsmessige begrensninger

Et kriterium for å begrense overprøvingsadgangen kan være beløpets størrelse. Allerede i den vurderingen som skal foretas etter ligningsloven § 9-5 nr. 7 skal det foretas en beløpsvurdering knyttet til *"spørsmålets betydning"*. I departementets veiledende retningslinjer 26. januar 1984 nr. 13 heter det at *"Det må vurderes hvor stor endring i skatter og avgifter som kan være aktuell, og størrelsen av denne endringen må sammenholdes med skattyters økonomiske stilling. Som hovedregel bør endring ikke foretas etter § 9-5 hvis det dreier seg om beløp under beløpsgrensene i ligningsloven § 8-3 nr. 2 a"*. Per i dag utgjør dette 20 000 kroner i formue eller 1 000 kroner i inntekt.

Etter departementets oppfatning er det vanskelig å operere med ulike beløpsgrenser avhengig av om endringssaken tas opp til skattyters gunst eller ugunst. En fast beløpsgrense vil på den annen side være uheldig sett i forhold til den enkeltes økonomiske situasjon, og slå uheldig ut i saker om forskjellsbehandling. Departementet vil derfor ikke foreslå en ytterligere beløpsgrense for overprøving i Riksskattenemnda.

Beløpsgrensene i ovennevnte retningslinjer er imidlertid svært lave. Departementet ser at det er behov for å gjennomgå retningslinjene i lys av lovendringene som følge av reorganiseringen og i den forbindelse bør det også vurderes å oppjustere beløpsgrensene uavhengig av beløpsgrensen i ligningsloven § 8-3 nr. 2 a.

2.4.4.2 Frister

Departementet har vurdert om det bør settes strammere tidsfrister for endring til skattyters ugunst i Riksskattenemnda enn etter de ordinære fristene i ligningsloven § 9-6. For eksempel slik at skattyter skal varsles om eventuell overprøving i Riksskattenemnda innen tre uker etter at skatteklagenemndas vedtak er fattet.

Ligningsmyndighetene bør så raskt som mulig få klarhet i om de vil bringe skatteklagenemndas vedtak inn for Riksskattenemnda til skattyters ugunst og varsle om dette. Ligningsmyndighetenes overprøvingsbegjæring til skattyters ugunst vil trolig i de fleste tilfeller gjelde saker om forskjellsbehandling. Som oftest vil slike saker først komme til deres kjennskap en tid etter at vedtaket er truffet. Ulik behandlingstid for de ulike skatteklagenemndene kan også føre til at det går en viss tid fra første vedtak er truffet til det kan konstanteres forskjellsbehandling. Fristreglene må derfor ikke gjøre endringsadgangen for snever.

Departementet har derfor kommet til at de ordinære fristene bør komme til anvendelse ved overprøving i Riksskattenemnda også til skattyters ugunst. Etter disse reglene er en endring til skattyters ugunst allerede begrenset når det ikke er gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger. Slik endring kan ikke finne sted senere enn to år etter inntektsåret, eventuelt at det sendes varsel innen fire måneder etter vedtak i endringssak dersom toårsfristen er utløpt, jf. ligningsloven § 9-6 nr. 3 bokstav a jf. nr. 5 bokstav b.

2.4.5 Saksbehandlingsrutiner

Skattedirektoratet er sekretariat for Riksskattenemnda og fremmer saker for nemnda, jf. ligningsloven § 3-9 nr. 2. Etter ligningsloven § 9-5 nr. 5 er det Skattedirektoratet som har kompetanse til å kreve at Riksskattenemnda overprøver vedtak truffet av skatteklagenemndene.

Både Skattedirektoratet, skattekontoret og skattyter kan ta initiativ til å bringe en sak inn for overprøving i Riksskattenemnda. Det er forutsatt i Ot.prp. nr. 1 (2006-2007) at skattyter skal kunne anmode om at et vedtak truffet av skatteklagenemnda bringes inn for Riksskattenemnda. En slik anmodning rettes til skattekontoret, som forbereder saken. Om en sak skal tas opp til endring skal vurderes etter ligningsloven § 9-5 nr. 7 og

vilkårene i forskriften § 1. Denne vurderingen kan resultere i at saken fremmes for realitetsbehandling eller avvises. Både skattekontoret og Skattedirektoratet kan avvise anmodningen, og de bør i så fall samtidig gi en kort begrunnelse til skattyter. Et avvisningsvedtak kan ikke påklages.

Finner skattekontoret at skattyters anmodning bør fremmes for overprøving, sendes saken til Skattedirektoratet som vurderer saken på selvstendig grunnlag. Tilsvarende gjelder der skattekontoret av eget initiativ fremmer saken. Skattedirektoratet kan også av eget initiativ ta en sak opp til endring i Riksskattenemnda.

Dersom saken bringes inn for Riksskattenemnda skal skattyter varsles og gis en passende frist til å uttale seg før saken avgjøres, jf. ligningsloven § 9-7.

Det forutsettes at Skattedirektoratet utarbeider rutiner for saksbehandlingen, og herunder sørger for at vurderingen av om en sak skal tas opp i Riksskattenemnda skjer med "nye øyne" på skattekontoret.

Når skatteklagenemndas vedtak er brakt inn for nemndsbehandling, kan Riksskattenemnda på selvstendig grunnlag henlegge saken, jf. Ot.prp. nr. 1 (2006-2007) punkt 3.2.2.9 (side 27-28). Der er det forutsatt at dette kan skje både etter kriteriene i ligningsloven § 9-5 nr. 7 og fordi nemnda finner at vilkårene for å bringe saken inn for nemnda etter forskrift gitt i medhold av § 9-5 nr. 5 ikke er tilstede. En slik henleggelse må regnes som vedtak i endringssak ved beregning av søksmålsfristen, jf. ligningsloven § 11-1 nr. 4. I motsatt fall vil det være fare for at den 6-måneders søksmålsfristen utløper i påvente av behandling i Riksskattenemnda.

Det vises til utkastet til forskrift § 3.

2.4.6 Krav om dekning av sakskostnader

Når Riksskattenemnda endrer en ligningsavgjørelse til gunst for skattyter, skal sakskostnadskravet behandles samtidig med ligningsavgjørelsen. Skattyter skal fremme krav om dekning av sakskostnader innen tre uker etter melding om at saken behandles i Riksskattenemnda er kommet frem, jf. ligningsloven § 9-11 nr. 2.

Departementet foreslår at det i forskriften reguleres at Skattedirektoratet skal gjøre skattyter oppmerksom på adgangen til å fremme krav om dekning av sakskostnader samtidig som skattyter varsles om at saken bringes inn for overprøving i Riksskattenemnda.

Det vises til utkastet til forskrift § 2.

2.5 Ikrafttredelse og overgangsregler

Forskriften trer i kraft 1. januar 2008. Overgangsregler er omtalt under punkt 3 nedenfor.

3 Utkast til overgangsbestemmelser ved iverksettelse av ny organisering av ligningsmyndighetene per 1. januar 2008

3.1 Innledning

I forbindelse med vedtakelsen av nødvendige lovendringer som følge av omorganiseringen av skatteetaten, har departementet fått fullmakt til å gi overgangsbestemmelser. Nedenfor følger forslag til overgangsbestemmelser ved iverksettelse av ny organisering av ligningsmyndighetene per 1. januar 2008.

3.2 Gjeldende rett

Lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) har regler om ligningsmyndighetene i kapittel 2. De lokale ligningsmyndigheter består i dag av likningskontor, ligningsnemnd og overligningsnemnd, jf. § 2-1. Likningskontorene er statlige og kan omfatte en eller flere kommuner.

Det er en ligningsnemnd og en overligningsnemnd for hvert likningskontor. Nemndene er rene klageorganer. For hvert fylke er det ett statlig fylkesskattekontor og en fylkesskattenemnd oppnevnt av fylkestinget, jf. § 2-2. For hele riket er det ett statlig skattedirektorat og en riksskattenemnd, jf. § 2-3. Det er to særskilte sentralskattekontorer for hele riket: Sentralskattekontoret for utenlandssaker og Sentralskattekontoret for storbedrifter, jf. § 2-4. For hvert sentralskattekontor er det en særskilt ligningsnemnd og overligningsnemnd.

Likningskontorets saklige og stedlige vedtaksmyndighet

Etter ligningsloven § 8-4 treffer likningskontorene alle avgjørelser under den ordinære ligningsbehandlingen og forhåndsligningen.

Likningskontorenes stedlige vedtaksmyndighet er regulert i § 8-6 om stedet for ligning. Etter § 8-6 nr. 1 fastsettes formue og inntekt av ligningsmyndighetene for den kommunen som etter skattelovens regler om skattestedet skal ha skatten.

Klage på ligningsavgjørelser - nemndenes vedtaksmyndighet

I utgangspunktet har skattyter rett til å påklage vedtak over egen ligning, truffet ved den ordinære ligningsbehandlingen eller i endringssak, jf. § 9-2 nr. 1 bokstav a og b. Nærmere regler om klagens innhold, leveringssted og leveringsfrister er gitt i ligningsloven § 9-2 nr. 2 til 7.

Skattyter kan som hovedregel få prøvd vedtak fattet ved den ordinære ligningsbehandlingen for to klageinstanser: Ligningsnemnda og overligningsnemnda. Vedtak i endringssak fattes ordinært av ligningsnemnda og kan i utgangspunktet bare påklages til overligningsnemnda. Hvis overligningsnemndas vedtak ikke på noe punkt fører til økt skatte- eller avgiftsgrunnlag for skattyteren, er klagebehandlingen avsluttet. I motsatt fall har skattyter klagerett til fylkesskattenemnda. Skattyter har klagerett til Riksskattenemnda hvis fylkesskattenemndas vedtak på noe punkt fører til økt skatte- eller avgiftsgrunnlag. Riksskattenemnda er siste klageinstans.

Nemndenes saklige og stedlige vedtaksmyndighet

Etter ligningsloven § 9-8 nr. 5 følger nemndenes stedlige vedtaksmyndighet av bestemmelsene i § 8-6 om stedet for ligning. Vedtaksmyndigheten er som hovedregel lagt til nemnda for den kommunen som etter skattelovens regler om skattestedet skal ha skatten.

Delegasjon fra ligningsnemnda

Etter ligningsloven § 9-8 nr. 3 kan ligningsnemnda gi likningskontoret fullmakt til å treffe vedtak i klage- og endringssaker. Delegasjonsadgangen omfatter ikke saker om tilleggsskatt etter ligningsloven §§ 10-2 til 10-4, saker som gjelder endring til skade for skattyteren av ligningsmyndighetenes skjønsmessige fastsetting eller deres anvendelse av skattelovgivningen, og saker som skal behandles på nytt av samme klageorgan fordi skattyter ikke har fått pliktig varsel etter § 9-7.

Andre avgjørelser

Etter ligningsloven kan ligningsmyndighetene treffe en rekke andre avgjørelser enn ligningsavgjørelser, blant annet:

- vedtak om dekning av sakskostnader etter § 9-11
- vedtak om å ilegge tvangsmulkt etter § 10-6
- pålegg om oppdragsgivers ansvar for oppdragstakers skatt, arbeidsgiveravgift og forskuddstrekk etter § 10-7
- vedtak om å ilegge gebyrer etter § 10-8
- vedtak om å begrense skattyters adgang til saksdokumenter etter § 3-4
- pålegg til skattyter om å gi opplysninger eller medvirke til undersøkelse etter § 3-6.

Hvis en nemnd helt eller delvis avslår et krav om dekning av sakskostnader etter § 9-11, kan avgjørelsen påklages til nærmeste overordnede nemnd som treffer endelig avgjørelse. Riksskattenemndas avgjørelse av krav om dekning av sakskostnader kan ikke påklages.

Avgjørelser truffet etter bestemmelsene i §§ 10-6 og 10-7 kan påklages til Skattedirektoratet.

Vedtak om gebyr etter § 10-8 skal ordinært påklages til fylkesskattekontoret. Skattedirektoratet er klageorgan når gebyret er ilagt av et sentralskattekontor, mens Riksskattenemnda avgjør klager over gebyrer ilagt av Skattedirektoratet.

Avgjørelser etter §§ 3-4 og 3-6 treffes av den aktuelle administrative ligningsmyndighet og kan påklages til nærmeste overordnede organ som treffer endelig avgjørelse.

3.3 Departementets vurderinger og forslag til overgangsregler

Fra 1. januar 2008 samles likningskontorenes og fylkesskattekontorenes myndighet, ved at skattekontorene blir ligningsmyndighet. Fra dette tidspunktet vil lover og

forskrifter som berører ligningsmyndighetene være endret slik at det fremgår at det er skattekontoret som er kompetent myndighet.

Som følge av ny klage- og nemndsstruktur bortfaller dagens ligningsnemnder, overligningsnemnder og fylkesskattenemnder. I tillegg bortfaller Riksskattenemndas kompetanse som ordinært klageorgan. Som følge av den nye organiseringen er det behov for overgangsregler som blant annet angir hvilken instans som skal treffe vedtak i klage- og endringssaker som ikke er avsluttet ved årsskiftet.

De nye reglene vil tre i kraft 1. januar 2008 med virkning for inntektsåret 2007. En overgangsordning for inntektsårene 2006 og tidligere kan bygge på følgende hovedprinsipper:

- Overgangen kan knyttes til et bestemt inntektsår, slik at dagens regler gjelder for saker fra tidligere år som fortsatt er under behandling.
- Nye reglene kan avløse de eldre fra et årsskifte og gjelder alle saker, både nye saker og saker som allerede er under behandling.

Første alternativ vil gi en trinnvis avslutning hvor en må forholde seg til begge regelsett i flere år fremover. Dette vil være svært ressurskrevende, med blant annet opprettholdelse av parallelle nemndsystemer for henholdsvis gamle og nye saker. Etter departementets vurdering er det ikke et reelt alternativ.

Departementet legger til grunn at det nye regelverket vil ivareta skattyters rettigheter på en fullt ut tilfredsstillende måte, og er derfor kommet til at de nye reglene så langt som mulig bør avløse de gamle ved ett og samme årsskifte. Det foreslås at de nye reglene avløser de eldre fra og med 1. januar 2008. Det er heller ikke sterke grunner som taler mot å bruke nye saksbehandlingsregler på en sak som kommer opp etter at de er trådt i kraft, selv om saken gjelder ligningen fra et tidligere inntektsår. I disse tilfellene er det i utgangspunktet ikke behov for overgangsregler.

Det foreslås også at de nye reglene skal gjelde behandlingen av saker fra tidligere inntektsår som ikke er avsluttet før 1. januar 2008, men at det gis overgangsregler for behandling av disse sakene.

Formålet med overgangsreglene er å bringe klarhet i hvordan de nye reglene skal anvendes på saker som ble påbegynt etter de gamle reglene. Utformingen av overgangsreglene må bygge på en avveining mellom hensynet til skattyters rettssikkerhet og effektivitetshensyn, der en må sørge for at overgangen ikke medfører en unødig belastning verken for skattyterne eller forvaltningen. Overgangsreglene må også ta tilbørlig hensyn til likebehandling mellom skattytere.

3.3.1 Stedlig vedtaksmyndighet

I dag er likningskontoret ligningsmyndighet for en eller flere kommuner, og deres stedlige myndighet er begrenset til disse kommunene, jf. ligningsloven § 8-6. Det

samme gjelder ligningsnemndene og overligningsnemndene. Fylkesskattekontorene og fylkesskattenemndenes myndighet er begrenset til vedkommende fylke. Etter omorganiseringen vil skattekontorene primært behandle saker fra egen region, men Skattedirektoratet kan organisere oppgaver på tvers av regionene. Tilsvarende skal skattekontorene og skatteklagenemndene primært behandle endringssaker fra skattytere hjemmehørende i regionen, men Skattedirektoratet kan etter delegasjon fra Finansdepartementet bestemme hvilket skattekontor og skatteklagenemnd som skal behandle og avgjøre saker etter ligningsloven kapittel 9.

Ved årsskiftet 2007/2008 vil det fortsatt være klage- og endringssaker for inntektsåret 2006 og tidligere som ikke er avsluttet. Også disse sakene skal fra og med 1. januar 2008 behandles og avgjøres av det skattekontor og den skatteklagenemnd som Skattedirektoratet bestemmer i medhold av ligningsloven § 9-8 nr. 2 og Finansdepartementets delegasjonsvedtak 2. mars 2007.

Det er ikke behov for å gi overgangsbestemmelser om dette.

3.3.2 Nytt klage- og nemndssystem fra 1. januar 2008

Overgangsreglene må utformes slik at skattyters klagerettigheter ivaretas på en tilstrekkelig måte. Reglene må også gjøre det klart hvilket organ som har kompetanse til å behandle en sak.

Etter departementets oppfatning er det ikke behov for særskilt regulering for nemndene ved sentralskattekontorene. Forslagene nedenfor vil derfor også gjelde for disse nemndene.

3.3.2.1 Klage over ligning

Ligningsmyndighetene bør tilstrebe at flest mulig klagesaker er ferdigbehandlet før årsskiftet. Det må likevel legges til grunn at det ved årsskiftet 2007/2008 fortsatt vil være ubehandlede klager over ligningen, samt klager til henholdsvis overligningsnemnda, fylkesskattenemnda eller Riksskattenemnda. Om en klage er behandlet før eller etter årsskiftet kan være tilfeldig.

Klage over ligningen for inntektsåret 2006 eller tidligere

Klager over ligningen behandles i dag enten av ligningsnemnda eller av likningskontoret etter delegasjon fra nemnda. Departementet foreslår at klager som ikke er ferdigbehandlet før årsskiftet 2007/2008, blir behandlet av skattekontoret uavhengig av om vedtakskompetansen før årsskiftet var delegert til likningskontoret eller ikke. Det følger dermed at eventuell klage over skattekontorets vedtak behandles av skatteklagenemnda. Klager over ligning etter kapittel 8 som fremsettes etter 1. januar 2008 behandles av skattekontoret. Dette følger direkte av ligningsloven § 9-2 ny nr. 1 bokstav a. Er klagefristen på tre uker er oversittet må skattekontoret vurdere hvilken betydning det skal ha for klageretten, jf. § 9-5 nr. 8 og den nye ettårsregelen i ligningsloven § 9-2 nr. 9.

Overgangsreglene bør regulere at skattekontoret har kompetanse til å behandle klager over ligningen som er innkommet før 1. januar 2008.

Det vises til forslag til forskrift § 1.

Klage over vedtak fattet av likningskontoret, ligningsnemnda, overligningsnemnd og fylkesskattenemnda

I utgangspunktet bør skattytere som vil klage over vedtak fattet etter reglene i ligningsloven slik de lyder frem til 1. januar 2008, bli behandlet likt slik at klagetidspunktet og tidspunktet for klagebehandlingen ikke blir avgjørende for videre klagerett. Skattytere som 1. januar 2008 har en ubehandlet klage eller som etter 1. januar 2008 klager på vedtak fattet av likningskontoret, ligningsnemnda, overligningsnemnda eller fylkesskattenemnda, bør etter departementets oppfatning gis anledning til å få behandlet denne i minst ett trinn. Det foreslås derfor følgende løsninger:

Klager over vedtak fattet av likningskontoret eller ligningsnemnda avgjøres av skatteklagenemnda. Klagen blir dermed som tidligere behandlet i en nemnd.

Klager over vedtak fattet av overligningsnemnda foreslås også behandlet av skatteklagenemnda. Behandling av saken i skatteklagenemnda vil innebære en ny uhildet behandling for en ny nemnd og det må anses å gi en tilfredsstillende behandling av en klage som før årsskiftet skulle ha vært behandlet av fylkesskattenemnda. Saken kan likevel bare klages inn for skatteklagenemnda dersom overligningsnemndas vedtak på noe punkt fører til økt skatte- og avgiftsgrunnlag, jf dagens ligningslov § 9-2 nr. 1 bokstav c.

Klager over vedtak truffet av fylkesskattenemnda kan enten behandles av skatteklagenemnda eller av Riksskattenemnda som videreføres som overprøvningsnemnd. Også her kan samme argument som ved klager over vedtak fattet av overligningsnemnda anføres, men det foreslås likevel at klagen behandles av den nye Riksskattenemnda for å unngå en ny "lokal" behandling. Saken kan likevel bare klages inn for Riksskattenemnda dersom fylkesskattenemndas vedtak på noe punkt fører til økt skatte- og avgiftsgrunnlag, jf dagens ligningslov § 9-2 nr. 1 bokstav d.

Det vises til forslag til forskrift § 2.

Bør det være ytterligere klageadgang?

Departementet har vurdert om skattytere som får sin sak behandlet i skatteklagenemnda i stedet for overligningsnemnda og fylkesskattenemnda, bør gis adgang til å klage i enda ett trinn dersom skatteklagenemndas vedtak i 2008 medfører økt skatte- eller avgiftsgrunnlag for dem. Slik ytterligere klagerett ville ha foreligget dersom klagen var behandlet i overligningsnemnda/fylkesskattenemnda før årsskiftet. Dette kommer særlig på spissen der det er sen saksbehandling som er årsak til at klagen ikke er behandlet før årsskiftet.

En ytterligere klagerett ville først ha foreligget når foregående klageinstans hadde avgjort saken, det vil si i 2008. De nye reglene får dermed ikke anvendelse på en begivenhet som er inntrådt før de trer i kraft. Departementet har derfor kommet til at en ikke vil foreslå særskilte regler for dette tilfellet. En eventuell overprøving i Riksskattenemnda kan imidlertid skje etter ny ligningslov § 9-5 nr. 5 dersom vilkårene for dette er til stede. Det vises til punkt 2 over.

Ettårsregelen

Samtidig med reorganiseringen av skatteetaten er det gitt regler om at skattyters klage ikke skal tas under behandling som klagesak dersom det har gått mer enn ett år siden ligningen ble lagt ut eller vedtak ble truffet, jf. ligningsloven § 9-2 ny nr. 9. Etter utløpet av ettårsfristen må skattekontoret vurdere om saken skal tas opp til endring, jf. § 9-5.

Ettårsregelen gjelder for klager som innkommer etter 31. desember 2007. Ettårsfristen regnes fra ligningen ble lagt ut, eller vedtak i endringssak ble truffet, jf. ligningsloven § 9-2 ny nr. 9. Departementet foreslår at dette også skal gjelde for klager over ligningen for inntektsåret 2006 og tidligere samt klager over vedtak i endringssaker som er truffet før 1. januar 2008. Det vil innebære at dersom det er gått mer enn ett år etter at ligningen ble lagt ut eller vedtak er truffet, behandles saken etter reglene i § 9-5 om endring uten klage.

Det vises til forslag til forskrift § 4.

Særskilte klagesaker

Fylkesskattenemnda avgjør i dag hvilken kommune som tilkommer skatten hvis samme inntekt og formue er skattlagt i flere kommuner i fylket. Riksskattenemnda avgjør hvilken kommune som tilkommer skatten hvis samme inntekt og formue er skattlagt i flere kommuner som ligger i forskjellige fylker. Etter 1. januar 2008 er Skattedirektoratet klageinstans dersom samme inntekt eller formue blir skattlagt til flere kommuner, jf. ligningsloven § 9-2 ny nr. 1 bokstav c.

Saker som ikke er avgjort innen 31. desember 2007, foreslås å følge de nye reglene uansett hvilket inntektsår saken gjelder.

Ligningsloven § 9-3 regulerer klage fra andre enn skattyter. Klage etter § 9-3 følger de vanlige reglene, og det foreslås at forslaget ovenfor for vanlige klagesaker følges også i disse sakene. Det samme gjelder klage etter ligningsloven § 9-4 om klage fra eiendomsskattepliktige.

3.3.2.2 Endring uten klage

Saker som ligningsmyndighetene kan ta opp av eget initiativ

Det er også behov for overgangsregler for saker som ligningskontoret kan ta opp av eget initiativ etter ligningsloven § 9-5. Det gjelder for det første saker som er tatt opp etter § 9-5 nr. 1 og 3 og som ikke er ferdigbehandlet 31. desember 2007. Det foreslås at

saker som ligningskontoret har tatt opp for egen behandling eller behandling i ligningsnemnda, på samme måte som klagesaker, behandles av skattekontoret etter årsskiftet. Dette foreslås regulert i forskriften § 1.

Saker som ligningskontoret har tatt opp for overprøving i overligningsnemnda etter ligningsloven § 9-5 nr. 3 og som ikke er ferdigbehandlet 31. desember 2007 foreslås behandlet av skatteklagenemnda. Det foreslås videre at skattekontoret etter 1. januar 2008 kan kreve at vedtak som er truffet av ligningskontoret eller ligningsnemnda overprøves av skatteklagenemnda. Disse sakene får da samme behandling som vedtak i endringssak truffet av skattekontoret, jf ny § 9-5 nr. 3.

Når det gjelder saker som fylkesskattekontoret har tatt opp for overprøving i fylkesskattenemnda etter ligningsloven § 9-5 nr. 4, og som ikke er ferdigbehandlet 31. desember 2007, foreslås det at disse overprøves av Riksskattenemnda etter reglene i ligningsloven ny § 9-5 nr. 5. Det samme gjelder saker som er tatt opp av Skattedirektoratet etter ligningsloven § 9-5 nr. 5 før 31. desember 2007.

Det foreslås også at Skattedirektoratet etter 1. januar 2008 kan kreve at vedtak som er fattet av overligningsnemnda og fylkesskattenemnda overprøves av Riksskattenemnda etter reglene i ligningsloven § 9-5 ny nr. 5. Disse sakene får da samme behandling som vedtak truffet av skatteklagenemnda.

Det vises til forslag til forskrift § 3.

Saker ligningsmyndigheten skal ta opp av eget initiativ

Dagens ligningslov § 9-8 nr. 2 legger myndighet etter § 9-5 nr. 2 a til c til ligningsnemnda, med mindre det gjelder en domstolsavgjørelse som forutsetter en annen behandling etter kapittel 8 eller 9.

Ubehandlede saker etter § 9-5 nr. 2 bokstavene b og c pr 1. januar 2008 eller saker som knytter seg til inntektsår før 2007 bør etter departementets oppfatning behandles av skattekontorene. Dette gjelder saker hvor skattelovgivningen foreskriver endring av ligningen som følge av senere inntrufne omstendigheter eller saker som følger av avtale som nevnt i lov 28. juli 1948 nr. 15 om adgang for Kongen til å inngå overenskomst med fremmede stater til forebyggelse av dobbeltbeskatning.

Når det gjelder et endringsspørsmål som følges av eller forutsettes i en domstolsavgjørelse, skal ligningsmyndighetene følge de anvisninger som domstolen gir i domsslutningen, jf. § 9-5 nr. 2 a. Skattebetalingsloven § 48 (og ligningsloven § 11-1 nr. 5 som avløser skattebetalingsloven § 48 når den trer i kraft) slår fast at formelle mangler ved vedtaket skal behandles av samme ligningsmyndighet, ellers er det ligningsnemnda som har vedtakskompetansen eller ligningskontoret etter delegasjon, jf ligningslov § 9-8 nr. 2 og 3 slik den lyder i dag. Som følge av omorganiseringen opphører nåværende nemnder ved årsskiftet 2007/2008. Etter de nye reglene i ligningsloven § 9-8, jf § 9-5 vil vedtakskompetansen ligge til skattekontoret med mindre

det gjelder en domstolsavgjørelse som forutsetter en annen behandling. Etter departementets vurdering er det mest hensiktsmessig at endringer som gjelder formelle feil i overligningsnemndas, fylkesskattenemndas eller Riksskattenemndas vedtak foretas av skattekontoret. Departementet foreslår en overgangsregel som regulerer at skattekontoret behandler slike saker som gjelder inntektsåret 2006 og tidligere.

Det vises til forslag til forskrift § 7.

Særskilte endringssaker

Har arbeidsgiver levert uriktige eller ufullstendige oppgaver over ytelser til ansatte, og det medfører uforholdsmessig byrde å gjennomføre ordinære endringssaker for den enkelte, kan ligningsnemnda gjøre vedtak om at det skal foretas et summarisk oppgjør av skatt og arbeidsgiveravgift på arbeidsgiverens hånd, jf. ligningsloven § 9-5 nr. 8. Vedtaket kan påklages av arbeidsgiver etter reglene i ligningsloven § 9-2.

Ubehandlete saker etter ligningsloven § 9-5 nr. 8 per 1. januar 2008 bør etter departementets oppfatning behandles av skattekontorene og med klagerett til skatteklagenemnda. Det samme bør gjelde for saker etter ligningsloven § 9-9 om summarisk endring. Summarisk endring innebærer at når skattekontoret tar opp endringsspørsmål etter § 9-5 nr. 1, kan tillegg eller fradrag i formue eller inntekt tas i betraktning ved ligningen etter kapittel 8 for et senere inntektsår i stedet for at ligningen for vedkommende inntektsår blir endret.

Det vises til forslag til forskrift § 1.

Manglende varsel etter ligningsloven § 9-7

Når en sak er tatt opp på annen måte enn ved klage fra skattyteren, skal han etter ligningsloven § 9-7 ha varsel med en passende frist for å uttale seg. Dersom varsel ikke er gitt, kan skattyter bringe vedtaket inn for samme myndighet til ny behandling.

For vedtak truffet før årsskiftet, vil det ikke være mulig å bringe vedtaket inn for samme myndighet. Det foreslås derfor at skattekontoret behandler slik klage som skulle vært behandlet på nytt for likningskontoret eller ligningsnemnda, mens skatteklagenemnda behandler klage som skulle vært behandlet for overligningsnemnda eller fylkesskattenemnda. Eventuell klage som skulle vært behandlet av Riksskattenemnda forelås behandlet av ny Riksskattenemnd. Dette siste antas ikke nødvendig å forskriftregulere siden Riksskattenemnda fortsatt har endringskompetanse i slike saker.

Det vises til forslag til forskrift § 5.

3.3.2.3 Krav om dekning av sakskostnader, jf. ligningsloven § 9-11

Etter de nye reglene skal skattyters krav om dekning av sakskostnader avgjøres av skattekontoret i første instans. Denne avgjørelsen kan påklages til skatteklagenemnda.

Når Riksskattenemnda endrer en ligningsavgjørelse til gunst for skattyter, skal den behandle sakskostnadskravet samtidig med ligningsavgjørelsen.

Det foreslås at skattytere som ikke har fått behandlet sitt krav om dekning av sakskostnader før årsskiftet, får behandlet dette etter ny § 9-11 nr. 1 av skattekontoret uansett om klagen før årsskiftet skulle vært behandlet av overligningsnemnda eller fylkesskattenemnda. Klage over skattekontorets vedtak, behandles etter de nye reglene av skatteklagenemnda.

Eventuell ubehandlet klage over overligningsnemndas eller fylkesskattenemndas vedtak behandles av skatteklagenemnda.

Der Riksskattenemnda er første instans, er det ingen endringer slik at nemnda bør kunne behandle også krav fremmet før årsskiftet uten at dette er nødvendig å regulere særskilt.

Det vises til forslag til forskrift § 6.

3.3.3 Andre klagesaker

Som følge av at ligningsmyndighetene fra 1. januar 2008 bare vil ha to forvaltningsnivåer, vil klager hvor fylkesskattekontoret i dag er klageinstans etter omorganiseringen gå fra skattekontoret til Skattedirektoratet.

En rekke bestemmelser er endret som følge av dette, men etter departementets vurdering krever dette bare overgangsregler knyttet til ligningsloven § 10-8 nr. 5 om klage over gebyr ved for sent eller ikke innleverte oppgaver ilagt av Skattedirektoratet. I dag er Riksskattenemnda klageinstans i slike saker, men etter årsskiftet vil klagesakene bli behandlet i den skatteklagenemnda som departementet utpeker. Det bør derfor tilstrebes at klagen er ferdigbehandlet av Riksskattenemnda før årsskiftet. Eventuelle ubehandlede klager ferdigbehandles av den aktuelle skatteklagenemnd.

Det vises til forslag til forskrift § 8.

4 Forslag til forskrifter

4.1 Forskrift xx.xx.2007 nr. x om oppnevning, sammensetning og organisering av skatteklagenemndene

Fastsatt av Finansdepartementet xx.xx.2007 med hjemmel i lov av 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) § 2-2 nr. 3

§ 1 Antall medlemmer og varamedlemmer i skatteklagenemndene

Skattedirektoratet fastsetter hvor mange medlemmer og varamedlemmer som skal oppnevnes for hver skatteklagenemnd.
Fylkestingene oppnevner det antall medlemmer og varamedlemmer til skatteklagenemnda som samsvarer med fylkets forholdsmessige andel av befolkningen i regionen.

§ 2 Nemndas leder og nestleder

Skatteklagenemnda skal ha en leder og en nestleder. Nestleder fungerer som leder i dennes fravær.

Det går på rundgang mellom fylkestingene i regionen å oppnevne nemndas leder og nestleder.

§ 3 Sammensetning og krav til kompetanse

Skatteklagenemnda skal være sammensatt slik at minst to tredjedeler av nemndas medlemmer har formell utdanning innen fagområdene regnskap, økonomi eller jus og yrkeserfaring som omfatter minst ett av disse områdene

Skattedirektoratet kan gi retningslinjer om hvilke utdanningskrav som skal stilles etter første ledd.

Lederen og nestlederen skal oppfylle kravene for å være tingrettsdommer i domstoloven § 54.

Varamedlemmene skal oppnevnes i samsvar med kompetansekravet i første ledd.

§ 4 Organisering av nemnda i avdeling

Nemndas leder organiserer nemnda i avdelinger i samarbeid med skattekontoret. Det kan opprettes særskilte avdelinger for behandling av bestemte skattytergrupper eller sakstyper.

Skattekontoret fordeler saker mellom avdelingene.

Avdelingene skal være sammensatt i samsvar med kompetansekravet i § 3 første ledd.

Nemndas leder kan i særlige tilfeller beslutte at kompetansekravet i § 3 første ledd skal fravikes.

§ 5 Behandling i utvidet avdeling

Nemndas leder organiserer behandling av saker i utvidet avdeling etter ligningsloven § 3-10 nr. 2 i samarbeid med skattekontoret.

§ 6 Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2008.

4.2 Forskrift xx.xx.2007 nr. x om når skatteklagenemndas vedtak kan bringes inn for overprøving i Riksskattenemnda

Fastsatt av Finansdepartementet dd.mm 2007 med hjemmel i lov av 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) § 9-5 nr. 5

§ 1 Overprøving i Riksskattenemnda

Skattedirektoratet kan kreve at Riksskattenemnda overprøver vedtak truffet av skatteklagenemnda når det finnes grunn til det etter en vurdering av de hensyn som er nevnt i ligningsloven § 9-5 nr. 7 første punktum og

- a) det er av allmenn interesse å få avklart en problemstilling,
- b) spørsmålet saken reiser har stor prinsipiell betydning,
- c) det er særlig behov for å sikre rettsenhet, eller
- d) vedtaket er i strid med gjeldende rett til skattyters ugunst.

§ 2 Informasjon om dekning av sakskostnader for Riksskattenemnda

Skattedirektoratet skal samtidig som skattyter varsles om at et endringsspørsmål blir fremmet for Riksskattenemnda, gjøre skattyter oppmerksom på adgangen til å få dekket sakskostnader dersom en ligningsavgjørelse blir endret til hans gunst, jf. ligningsloven § 9-11 nr. 2, jf. nr.4.

§ 3 Riksskattenemndas adgang til å henlegge en sak

Riksskattenemnda kan henlegge en sak når den finner at forutsetningene i § 1 ikke er til stede. Henleggelse anses som vedtak i endringssak.

§ 4 Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft 1. januar 2008.

4.3 Forskrift xx.xx.2007 nr. x om overgangsbestemmelser ved iverksettelse av ny organisering av ligningsmyndighetene per 1. januar 2008

Fastsatt av Finansdepartementet xx.xx. 2007 med hjemmel i lov 15. desember 2006 nr. 77 om endringer i lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning del III annet ledd annet punktum

Kapittel 1 Klage- og endringssaker etter ligningsloven kapittel 9

§ 1 Skattekontorets myndighet i klage- og endringssaker

Klage- og endringssaker som likningskontoret eller ligningsnemnda ikke har avsluttet før 1. januar 2008, behandles av skattekontoret.

§ 2 Skatteklagenemndas og Riksskattenemndas myndighet i klagesaker, jf. ligningsloven § 9-2

Skatteklagenemnda behandler klager over ligningskontorets, ligningsnemndas eller overligningsnemndas vedtak i endringssak som ikke er avsluttet før 1. januar 2008.

Skattyter kan klage til skatteklagenemnda over vedtak fattet av ligningskontoret og ligningsnemnda. Skattyter kan klage til skatteklagenemnda over overligningsnemndas vedtak dersom det på noe punkt fører til økt skatte- og avgiftsgrunnlag..

Riksskattenemnda behandler klager over fylkesskattenemndas vedtak som ikke er avsluttet før 31. januar 2008. Skattyter kan klage til Riksskattenemnda over vedtak fattet av fylkesskattenemnda når det på noe punkt fører til økt skatte- eller avgiftsgrunnlag.

§ 3 Skatteklagenemndas og Riksskattenemndas myndighet i endringssaker, jf. ligningsloven § 9-5

Endringssaker etter ligningsloven § 9-5 nr. 3 som ikke er avsluttet før 1. januar 2008, behandles av skatteklagenemnda. Skattekontoret kan kreve at vedtak som er truffet av likningskontoret eller ligningsnemnda i endringssak overprøves av skatteklagenemnda.

Endringssaker etter ligningsloven § 9-5 nr. 4 og 5 som ikke er avsluttet før 1. januar 2008, behandles av Riksskattenemnda etter ligningsloven § 9-5 nr. 5. Skattedirektoratet kan kreve at vedtak som er fattet av overligningsnemnda og fylkesskattenemnda overprøves av Riksskattenemnda etter reglene i ligningsloven § 9-5 nr. 5.

§ 4 Ettårsfristen i ligningsloven § 9-2 nr. 9

Ettårsfristen i § 9-2 nr. 9 får anvendelse for klager over ligningen for inntektsåret 2006 og tidligere inntektsår, samt for klage over vedtak i endringssaker, når disse innkommer etter 31. desember 2007. Fristen regnes fra ligningen ble lagt ut, eller vedtak i endringssak ble truffet.

§ 5 Manglende varsel om endringssak

Dersom det ikke er sendt pliktig varsel etter ligningsloven § 9-7 for vedtak fattet før 31. januar 2007, kan skattyter ved klage bringe likningskontorets eller ligningsnemndas vedtak inn for skattekontoret. Vedtak truffet av overligningsnemnda eller fylkesskattenemnda, kan bringes inn for skatteklagenemnda.

§ 6 Krav om dekning av sakskostnader

Krav om dekning av sakskostnader for overligningsnemnda eller fylkesskattenemnda som ikke er avsluttet før 1. januar 2008, slutføres av skattekontoret.

Klage over overligningsnemndas eller fylkesskattenemndas vedtak om dekning av sakskostnader som ikke er avsluttet før 1. januar 2008, slutføres av skatteklagenemnda. Det samme gjelder klage over avgjørelse etter første ledd.

§ 7 Kompetanse til å avgjøre endringsspørsmål som følger av eller forutsettes i en domstolsavgjørelse

Endringsspørsmål som følger av, eller forutsettes i, en domstolsavgjørelse for inntektsårene 2006 eller tidligere avgjøres av skattekontoret.

Kapittel 3 Andre klagesaker

§ 8 Klage over gebyr ved for sent eller ikke innleverte oppgaver

Den skatteklagenemnd som departementet bestemmer, avgjør klage over gebyr ilagt av Skattedirektoratet etter ligningsloven § 10-8 nr. 5 som ikke er sluttført før 1. januar 2008.